

Priporočila za oblikovalce politik

Zakaj vzpostavljati integrirane podporne storitve v obdobju zgodnjega otroštva?

Poznamo vedno več dokazov o pomenu najzgodnejših let v življenju posameznika in o koristih, ki jih kakovostne in pravične storitve v zgodnjem otroštvu prinašajo otrokom in družinam, predvsem tistim v najbolj ranljivih situacijah.

Danes se družine in posledično otroci soočajo z zelo kompleksnimi izzivi: revščina, povečevanje neenakosti, negotovost zaposlitve, migracije, hitre gospodarske in politične spremembe itd.

Večstranski problemi zahtevajo tako večkratne kot tudi dobro usklajene in koordinirane storitve. Revščino, diskriminacijo in naraščajočo neenakost je treba obravnavati celostno, da bi dosegli kvalitativne in kvantitativne spremembe.

Zgodnje otroštvo je obdobje izjemnih priložnosti za otrokov razvoj, da se izrazijo in izpolnijo svoj potencial ter zgradijo trdne temelje za njihovo dobrobit in življenjske dosežke. In način, kako je sistem storitev v

obdobju zgodnjega otroštva zasnovan, urejen in financiran, in kakšna ponudba storitev je na voljo, lahko pripelje do dramatičnih sprememb v življenju otrok kot tudi v življenju družin.

Od INTESYS-a do evropskih in nacionalnih priporočil za oblikovalce politik

1) Storitve zgodnjega otroštva bi morale biti zagotovljene vsakemu otroku in družini ter njihovim skupnostim. Izpolnjevanje potreb in zahtev otrok predstavlja izhodišče integracije.

2) Integriran sistem zgodnjega otroštva temelji na dogovorjeni viziji o zgodnjem otroštvu in otrocih ter na skupno dogovorjenih vrednotah in ciljih za skupne ukrepe.

3) Integriran sistem zgodnjega otroštva zahteva usklajeno politiko med resorji, storitvami in starostnimi skupinami.

4) Integriran sistem zgodnjega otroštva temelji na kulturi in praksi sodelovanja ter na vizionarskem in kompetentnem vodenju na vseh ravneh.

5) Mehanizmi financiranja in finančni modeli spodbujajo sodelovanje na ravni upravljanja, resorjev in storitev v sistemu zgodnjega otroštva.

6) Kompetentni delavci so ključ do funkcionalnega in učinkovitega integriranega sistema na področju zgodnjega otroštva.

7) Integracija v sistemih zgodnjega otroštva se gradi postopoma, in sicer na podlagi izkušenj iz spremljanja in ocenjevanja procesov in praks sodelovanja, kooperacije in usklajevanja ter rezultatov integracije.

Priporočila za izvajanje integriranih podpornih storitev v predšolskem obdobju

Priporočila za oblikovalce politik

Na nacionalni ravni je pomembno zagotoviti sistemске pogoje, ki omogočajo izvajanje integriranega podpornega sistema. Da bi se to zgodilo, bi morali oblikovalci politik zagotoviti, da se izvajajo naslednja priporočila:

- prilagoditi zakonodajo, da bi omogočili intenzivnejše povezave med različnimi sektorji;
- prilagoditi zakonodajo, da se omogoči izvajanje celostnih ukrepov (da se omogoči integriran način dela na sistemski ravni);
- vzpostaviti sistemске pogoje za oblikovanje multidisciplinarnih akcijskih timov v vsaki občini, da bi zagotovili »uradni« integriran način dela;
- zagotoviti izmenjavo informacij, ki omogoča delo v najboljšem interesu otrok in družin.

Vsekakor pa ni dovolj, da bi zagotovili pogoje le na nivoju politike. Pomembno je vzpostaviti delujoč sistem, ki bo omogočal povezovanje med različnimi sektorji. Da bi zgradili tak sistem, moramo razmisliti tudi o medinstitucionalnem povezovanju ter o povezovanju na nivoju institucij in strokovnih delavcev.

Priporočila za medinstitucionalni nivo

- opredeliti skupne vrednote in cilje
- razviti skupno vizijo
- vključevanje predstavnikov romske skupnosti (ranljive skupine) v načrtovanje, izvajanje in ocenjevanje

povezovanja med institucijami na nivoju skupnih aktivnosti

- razumeti, da je izvajanje predšolskih programov v romskem naselju prehodna oblika; dejavno

prizadevanje vseh vključenih akterjev za vključitev romskih otrok v redne vrte vsaj eno leto pred vstopom v šolo je nujno

- strokovna podpora skupini, zlasti v smislu razumevanja koncepta enakih pravic

- razviti skupno odgovornost za skupni uspeh

- izvajati dejavnosti ozaveščanja, da bi vplivali na raven politike

Priporočila za povezovanje na nivoju institucij

- podpirati organizacije, da bi razvile močno vodstvo

- določiti dejavnosti ozaveščanja kot eno od temeljnih vrednot organizacije

- zagotoviti dovolj časa za sestanke s strokovnimi delavci iz drugih sektorjev in za izvajanje aktivnosti

- zagotoviti ustrezno podporo za senzibilizacijo vseh ključnih oseb, ki so v rednih stikih s predstavniki ranljivih skupin

Priporočila za strokovne delavce

- razviti skupno razumevanje potreb ciljnih skupin

- na sestankih zagotoviti dovolj časa, da bi predstavili, raziskali in razumeli delo drug drugega za boljše načrtovanje povezovanja med institucijami na nivoju aktivnosti

- zagotoviti podporo za strokovne delavce, da bi razumeli koncept enakih pravic (»Nič ni bolj neenakega kot enaka obravnava neenakih ljudi.«)

Kontakt: Pedagoški inštitut,
Center za kakovost v vzgoji in izobraževanju Korak za korakom
Gerbičeva 62, 1000 Ljubljana
E-mail: korakzakorakom@pei.si
Telefon: 01/429-20-20
Spletna stran: www.pei.si / www.korakzakorakom.si

INTESYS

Ta publikacija je nastala s finančno podporo Evropske komisije v okviru programa Erasmus+, programa Key Action 3 in projektov Forward Looking Cooperation.

Podpora Evropske komisije pri izdelavi te publikacije ne pomeni nujno tudi podpore njeni vsebini, saj le-ta odraža samo stališča avtorjev. Komisija ni odgovorna za kakršnokoli uporabo informacij iz tega dokumenta.

